

שלושה דורות על הים
ספירת השנים

להאזין ליוסקה נדלר, כשהזכרונות עולים ובוקעים מתוכו - זו חוויה מיוחדת במינה. רגעים אין-ספור של עמידה במאבקים שונים ומשונים, כעין חרוזים במחרוזת ארוכה, הופכים למסכת-חיים.

וכאשר חוזר יוסקה מן הסקס המרשים, בו חווה כסבא דור ימאים שלישי המקבל על עצמו את השמירה על ביטחון המדינה מצד הים - הלב גואה ורוגש, והזכרונות נודדים אל העבר, אל הימים בהם החל הרוסן הגדול והמתמשך שלו עם הים.

יוסף נולד וגדל הרחק מן הים, והמפגש הראשון דווקא איכזב: זה היה על החוף האפור של הים השחור, ממנו הפליגה אונית המעפילים "סטורומה", ויוסקה כמעט עלה עליה...

אך בחודש יוני 1946, לאחר סלסולי דרך רבים, הגיע יוסקה אל החוף הדלמטי. המפגש עם הים האדריאטי בנמל הקסן של העיר היוגוסלבית ברקה, היה עבורו כעין גילוי.

"כאן התחילה האהבה שלי אל הים. בנוף זה בו נפגש קו ההר המפורץ בנמלי הדייגים הקטנים... בו סירות-דייג מצטיירות על רקע הגוון התכול האופייני כל-כך לים האדריאטי.

אפשר לומר שהחץ של נפסון, אל הים, ננעץ לי כאן ישר ללב. כאן החלה אותה הפלגה בנתיב היטורים הקרוי "עליה ב'". כ-2900 איש על ספינה של 800 טון עשו דרכם אל עבר חופי הארץ.

"החלטתי להתעניין בגרעיני התישבות ימיים. על האוניה החל הקשר עם אריה פריזמן, חבר קיבוץ קיסריה, שנשלח מטעם המוסד להביא את הספינה הזאת ארצה. הוא אשר הביא אותי לקיסריה, שדות-ים. ושוב חוויה: קיבוץ על שפת הים, צירוף של עתיקות וים, של נעורים, של יופי, של חופש... שתי ספינות דייג היו אז לקיבוץ, אך הצורך הדחוף היה - עבודה ב'קבוצת זיפדיף', העמסה והובלה, יום אחר יום, שבוע אחר שבוע..."

אך הקשר אל הים היה חזק, ויוסקה נשתלב בפעולות של אנשי פל"ים למשימות שונות, כגון העברת מעפילים אל החוף והבאת נשק ותחמושת בחשאי, בעוד האנגלים בתהליך של פירוק והתפרקות משלטון המנדט. ויוסקה מופקד עם ספינת הדייג "עליזה" על משמר החופים.